

ЗАКОН

О ПОСТУПКУ РЕГИСТРАЦИЈЕ У АГЕНЦИЈИ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се поступак регистрације, евидентирања и објављивања података и докумената који су, у складу са посебним законом, предмет регистрације, евиденције и објављивања у регистрима и евиденцијама које води Агенција за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција), као и друга питања од значаја за регистрацију, евиденцију и објављивање.

Појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) регистар јесте јединствена, централна, електронска база података и докумената који су прописани као предмет регистрације као и докумената на основу којих је извршена регистрација;
- 2) податак јесте чињеница која је прописана као предмет регистрације или евиденције или која је од значаја за правни промет;
- 3) регистрација јесте упис, промена или брисање података и докумената у регистрима које води Агенција;
- 4) регистрациона пријава (у даљем тексту: пријава) јесте поднесак којим се покреће поступак регистрације;
- 5) регистратор јесте физичко лице које води регистар, именовано у складу са законом којим се уређује правни положај Агенције;
- 6) подносилац пријаве јесте лице овлашћено за подношење пријаве;
- 7) објављивање јесте електронско приказивање, на интернет страни Агенције, података и докумената који су предмет регистрације и евидентирања, одлука које су донете у поступку регистрације и евидентирања и података и докумената који нису предмет регистрације и евидентирања, а објављују се у складу са прописима;
- 8) извод о регистрованим подацима јесте јавна исправа која садржи регистроване податке о правном или физичком лицу или предмету регистрације, према стању у тренутку издавања извода;
- 9) потврда јесте јавна исправа којом се потврђује да ли је податак или документ био регистрован, да ли регистар садржи документ, да ли су одређене чињенице садржане у документима из регистра или којом се потврђују правна стања или последице регистрације;
- 10) евиденција јесте јединствена, централна, електронска база података и докумената који су прописани као предмет евидентирања и докумената на основу којих је извршено евидентирање;

11) извод о евидентираним подацима јесте јавна исправа којом се потврђује да ли је неки податак или документ евидентиран, да ли евиденција садржи неки документ и да ли су одређене чињенице садржане у документима из евиденције;

12) корисничка апликација јесте апликативно софтверско решење намењено подношењу електронске пријаве;

13) забележба јесте упис података и докумената који су као такви прописани као предмет забележбе или упис података и докумената који по оцени регистратора представљају чињенице од значаја за правни промет.

Начела регистрације

Члан 3.

Поступак регистрације заснива се на начелима:

1) јавности и доступности, према коме су регистровани подаци и документи јавни и доступни свим лицима, преко интернет стране Агенције и непосредним увидом у регистар, осим ако јавност и доступност није ограничена или искључена законом;

2) тачности и претпоставке савесности, према коме трећа лица која се у правном промету поуздају у податке из регистара не сnose штетне правне последице због нетачних податка у регистрима;

3) формалности, према коме регистратор доноси одлуке на основу чињеница из пријаве, приложених докумената и регистрованих података, без испитивања тачности чињеница из пријаве, веродостојности приложених докумената и правилности и законитости поступака у коме су документи донети;

4) хронолошког континуитета, према коме се подаци и документи воде у регистру према времену настанка податка, односно документа, изузев ако законом није другачије одређено;

5) приоритета, према коме првенство у одлучивању има раније поднета пријава.

Сходна примена закона

Члан 4.

На питања која се односе на поступак регистрације и евидентирања, а која овим законом нису посебно уређена, сходно се примењује закон којим се уређује општи управни поступак.

II. ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ

Покретање поступка

Члан 5.

Поступак регистрације покреће се подношењем пријаве Агенцији, а може да се покрене и по службеној дужности.

Покретање поступка подношењем пријаве

Члан 6.

Пријава се подноси на прописаном обрасцу, а ако образац није прописан, у форми поднеска у коме се наводе:

- 1) назив регистра коме се пријава подноси;
- 2) предмет и врста регистрације;
- 3) идентификациони подаци подносиоца пријаве;
- 4) на који начин, прописан овим законом, подносилац захтева да му се достави одлука регистратора.

Уз пријаву се прилажу прописани документи у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији, ако другачије није прописано, као и доказ о уплати накнаде за вођење поступка регистрације.

Ако је документ поднет на страном језику, прилаже се и превод тог документа сачињен од стране овлашћеног судског тумача.

Покретање поступка по службеној дужности

Члан 7.

Поступак регистрације покреће се по службеној дужности, ако је таква регистрација предвиђена законом или када је то у јавном интересу.

Забележба

Члан 8.

Упис забележбе врши се на основу пријаве или по службеној дужности, ако регистратор дође до сазнања о чињеницама и документима који су од значаја за правни промет.

Начин подношења пријаве

Члан 9.

Пријава се подноси Агенцији, непосредно или поштом.

Када се пријава подноси поштом, као датум и време подношења пријаве узимају се датум и време пријема пријаве у Агенцији.

Ако се пријава регистрације финансијских извештаја подноси препорученом поштанском пошиљком сматра се да је пријава поднета даном предаје пошиљке у складу са законом којим се уређују поштанске услуге.

Рок за подношење пријаве

Члан 10.

Подносилац пријаве је дужан да Агенцији поднесе пријаву у року од 15 дана од дана настанка податка или документа који су предмет регистрације, односно промене регистрованог податка или документа, ако законом није одређен други рок.

За пријаву која је поднета по истеку рока из става 1. овог члана плаћа се накнада у складу са прописом којим се уређују накнаде које за своје услуге наплаћује Агенција.

Подношење електронске пријаве

Члан 11.

Електронска пријава Агенцији подноси се путем корисничке апликације за пријем електронске пријаве којом се обезбеђује пријем електронских докумената и доказа о уплати накнаде за регистрацију.

Потписивање електронске пријаве и докумената, као и овера електронских докумената, врши се у складу са прописима којима се уређује електронски потпис и електронски документ.

Потврда о примљеној пријави

Члан 12.

Потврда о примљеној пријави издаје се, на захтев подносиоца пријаве, приликом непосредног подношења пријаве Агенцији.

Потврда о примљеној електронској пријави доставља се на електронску адресу која је регистрована као електронска адреса за пријем поште или на електронску адресу наведену у пријави.

Потврда о примљеној пријави нарочито садржи број под којим је пријава заведена, датум и време пријема пријаве, врсту пријаве, податке о подносиоцу пријаве и списак приложених докумената.

На интернет страни Агенције објављују се подаци о примљеној пријави који садрже:

- 1) ознаку регистра;
- 2) број под којим је пријава заведена;
- 3) датум и време пријема пријаве;
- 4) врсту пријаве;
- 5) податак о подносиоцу пријаве;
- 6) податак о статусу у коме се пријава налази.

Измена и одустанак од пријаве

Члан 13.

Подносилац пријаве може да измени пријаву или да од ње одустане до доношења одлуке регистратора о пријави.

Ако подносилац пријаве одустане од пријаве, регистратор доноси решење којим се поступак обуставља.

Поступање регистратора по пријави

Члан 14.

По пријему пријаве регистратор проверава да ли су испуњени услови за регистрацију, и то:

- 1) да ли је надлежан за поступање по пријави;
- 2) да ли је пријаву поднело овлашћено лице;
- 3) да ли је податак или документ предмет регистрације;
- 4) да ли је податак или документ чија се регистрација захтева већ регистрован;
- 5) да ли пријава садржи податке и чињенице потребне за регистрацију;
- 6) да ли су уз пријаву приложени прописани документи;
- 7) да ли су чињенице из пријаве сагласне чињеницама из докумената приложених уз пријаву и подацима који су регистровани у регистру који поступа по пријави;
- 8) да ли је у регистру који поступа по пријави под истим називом већ регистровано друго правно лице или предузетник или је већ поднета пријава за регистрацију под истим називом или је назив већ резервисан у складу са овим законом, односно да ли је назив одређен у складу са законом;
- 9) да ли су чињенице из докумената рачунски и логички усаглашене у складу са прописима којима се уређује њихова садржина и форма, ако је пријава поднета регистру надлежном за регистрацију финансијских извештаја;
- 10) да ли је уз пријаву приложен доказ о уплати накнаде за вођење поступка регистрације.

Рок за одлучивање о пријави

Члан 15.

Регистратор решењем или закључком (у даљем тексту: одлуке), одлучује о пријави у року од пет дана од дана пријема пријаве.

Изузетно, рок за одлучивање о пријави за регистрацију финансијског извештаја је 60 дана од дана пријема пријаве.

Усвајање пријаве

Члан 16.

Ако су испуњени услови за регистрацију, регистратор без учешћа подносиоца пријаве у поступку, доноси решење којим усваја пријаву.

Одбацивање пријаве

Члан 17.

Ако утврди да нису испуњени услови за регистрацију из члана 14. став 1. тач.1), 3) и 4), овог закона, регистратор доноси решење којим одбацује пријаву.

Ако нису испуњени услови за регистрацију из члана 14. став 1. тач. 2) и 5)-10) овог закона, регистратор доноси решење којим одбацује пријаву и утврђује који услови за регистрацију нису испуњени.

Ако подносилац пријаве, у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе регистрациону пријаву за регистрацију података о чијој регистрацији је одлучено тим решењем и плати половину од износа прописане накнаде за регистрацију која је предмет пријаве, задржава право приоритета одлучивања засновано подношењем пријаве одбачене у складу са ставом 2. овог члана.

Делимично усвајање пријаве

Члан 18.

Ако се пријава односи на регистрацију два или више податка или документа, пријава се делимично усваја тако што се региструју подаци или документи за чију су регистрацију испуњени услови, а о пријави у осталом делу одлучује се на начин прописан чланом 17. овог закона.

Пропуштање рока за одлучивање о пријави

Члан 19.

Ако регистратор не одлучи о пријави у роковима из члана 15. овог закона, сматраће се да је пријава усвојена, о чему доноси решење и тражену регистрацију, без одлагања, спроводи у регистар, изузев у случајевима када нису испуњени услови прописани чланом 14. тач. 1), 3) и 4) Закона.

Прекид и одлагање поступка

Члан 20.

Регистратор прекида или одлаже поступак одлучивања о пријави, у случајевима и на начин прописан законом којим се уређује предмет те регистрације.

Повраћај у пређашње стање

Члан 21.

У поступку регистрације није дозвољен повраћај у пређашње стање.

Објављивање и дејство регистрације

Члан 22.

Одлуке регистратора донете у поступку регистрације истовремено се и објављују.

Регистровани подаци и документи истовремено се објављују са доношењем решења којим се пријава усваја.

Регистрација производи правно дејство према трећим лицима наредног дана од дана објављивања.

Регистрација производи правно дејство за убудуће.

Исправка грешке

Члан 23.

Ако је приликом регистрације начињена грешка у писању, рачунању или друга очигледна грешка, регистратор ће, у року од пет дана од дана сазнања за грешку или од дана подношења захтева за исправку, извршити исправку грешке у регистру и о томе донети закључак.

Ако регистратор, одлучујући о захтеву за исправку грешке, утврди да грешка није начињена, доноси решење којим се захтев одбија као неоснован.

Достављање писменог отправака одлуке регистратора

Члан 24.

Достављање писменог отправака одлуке регистратора врши се на захтев подносиоца пријаве и то:

- 1) поштанском пошиљком, на регистровану адресу за пријем поште правног лица или предузетника;
- 2) поштанском пошиљком, на адресу седишта правног лица или предузетника, ако адреса за пријем поште није регистрована;
- 3) слањем на регистровану адресу за пријем електронске поште у складу са прописима којима се уређује електронско пословање;
- 4) преузимањем у седишту Агенције или њених организационих делова;
- 5) поштанском пошиљком, на адресу пребивалишта или боравишта физичког лица које је странка у поступку.

Ако је поднета електронска пријава, отправак одлуке регистратора у електронској форми доставља се на регистровану адресу за пријем електронске поште или на адресу за пријем електронске поште која је у пријави означена.

Достављање писменог отправака одлуке регистратора сматра се извршеним даном слања на адресу из става 1. тач. 1), 2), 3) и 5) овог члана.

Ако је пријаву поднео пуномоћник отправак одлуке се врши на адресу пуномоћника у складу са одредбама овог члана.

III. ПРАВНА СРЕДСТВА

Жалба

Члан 25.

Против одлука регистратора подносилац пријаве може да поднесе жалбу министру надлежном за одлучивање о жалби, преко Агенције, у року од 30 дана од дана објављивања одлуке.

Жалба не задржава извршење.

Ако подносилац пријаве изјави жалбу на решење из члана 17. став 2. овог закона и истовремено отклони недостатке утврђене решењем, сматраће се да радње предузете ради отклањања утврђених недостатака нису ни предузете, односно наставиће се поступак по жалби.

Потврда о примљеној жалби

Члан 26.

Потврда о примљеној жалби издаје се на захтев подносиоца жалбе, када се жалба подноси преко Агенције.

Потврда о примљеној жалби садржи податке о подносиоцу жалбе, датуму подношења жалбе и броју и датуму одлуке која се жалбом побија.

На интернет страни Агенције објављују се подаци о примљеној жалби и то:

- 1) број под којим је жалба заведена;
- 2) датум и време пријема жалбе;
- 3) податак о подносиоцу жалбе;
- 4) податак о статусу у коме се жалба налази.

Садржина жалбе

Члан 27.

У жалби се наводи број и датум одлуке која се жалбом побија, разлози побијања, идентификациони подаци о подносиоцу жалбе и потпис подносиоца жалбе.

Подносилац жалбе не може у жалби да се позива на чињенице које нису унете у пријаву и документа која уз пријаву нису приложена.

Одлучивање регистратора о жалби

Члан 28.

Ако регистратор оцени да је жалба неблаговремена, недопуштена или изјављена од неовлашћеног лица, доноси решење којом је одбацује.

Ако регистратор оцени да је жалба основана, измениће побијану одлуку или ставити ван снаге решење о одбацивању пријаве и донети решење о усвајању пријаве.

Ако регистратор у року од пет дана од дана пријема жалбе не одлучи на начин прописан ст. 1. и 2. овог члана, жалбу без одлагања доставља надлежном министру.

Одлучивање министра о жалби

Члан 29.

Министар о жалби одлучује у року од 30 дана од дана пријема жалбе у министарству.

Министар може:

- 1) одбацити жалбу ако је неблаговремена, недопуштена или поднета од неовлашћеног лица, ако регистратор није то учинио;
- 2) одбити жалбу као неосновану;
- 3) усвојити жалбу и укинути одлуку и вратити регистратору предмет на поновно одлучивање;
- 4) усвојити жалбу и укинути одлуку и сам одлучити о пријави.

Брисање регистрованог податка или документа по службеној дужности

Члан 30.

Регистратор, по сазнању да је податак или документ регистрован, а да у моменту регистрације нису били испуњени услови за његову регистрацију, укинуће своју одлуку и брисати податак или документ, најкасније у року од 6 месеци од наредног дана од дана објављивања регистрованог податка или документа.

Решење о брисању регистрованог податка или документа доставља се лицу чији је податак или документ брисан.

Истовремено са брисањем регистрованог податка или документа успоставља се претходно регистровано стање.

Подносилац пријаве по основу које је извршена регистрација податка или документа који је брисан у складу са одредбама овог члана има право на жалбу у складу са одредбама чл. 25. до 29. овог закона.

Правна средства прописана законом којим се уређује општи управни поступак и дејство одлука

Члан 31.

Правна средства, прописана законом којим се уређује општи управни поступак, сходно се примењују и на одлуке донете у поступку регистрације.

Одлуке донете у поступку по правним средствима из става 1. овог члана производе дејство за убудуће.

Управни спор

Члан 32.

Одлука министра је коначна и против ње се може покренути управни спор.

Против правноснажне одлуке Управног суда странка и надлежни јавни тужилац могу да поднесу Врховном касационом суду захтев за преиспитивање судске одлуке.

IV. НИШТАВОСТ РЕГИСТРАЦИЈЕ ОСНИВАЊА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА И ПРЕДУЗЕТНИКА

Ништавост регистрације оснивања привредног друштва

Члан 33.

Лице које има правни интерес може тужбом захтевати утврђење да је регистрација оснивања привредног друштва ништава:

- 1) ако су у пријави наведени неистинити подаци;
- 2) ако је регистрација извршена на основу лажног документа, документа издатог у незаконито спроведеном поступку или документа са неистинитим чињеницама;
- 3) ако постоје други законом предвиђени разлози.

Тужба из става 1. овог члана подноси се надлежном суду у року од 30 дана од дана сазнања тужиоца за разлоге ништавости, а најкасније у року од годину дана од дана регистрације.

По пријави тужиоца, уз коју се доставља доказ о покретању поступка за утврђивање ништавости регистрације оснивања привредног друштва, регистратор региструје забележбу постојања спора за утврђење ништавости регистрације.

Када је правноснажном пресудом утврђена ништавост регистрације оснивања привредног друштва суд ће, у року од 15 дана од дана правноснажности, доставити пресуду надлежном регистру ради регистрације

забележбе ништавости регистрације оснивања и покретања поступка принудне ликвидације тог друштва.

Ништавост регистрације предузетника

Члан 34.

По пријави тужиоца, уз коју се доставља доказ о покретању поступка за утврђивање ништавости регистрације предузетника, регистратор региструје забележбу постојања спора за утврђење ништавости регистрације.

Ако је правноснажном пресудом утврђена ништавост регистрације предузетника суд ће, у року од 15 дана од дана правноснажности, пресуду доставити надлежном регистру ради регистрације забележбе ништавости регистрације оснивања и брисања предузетника из регистра.

V. ЕВИДЕНЦИЈА ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА

Покретање поступка евидентирања

Члан 35.

Подаци и документи се евидентирају на захтев овлашћеног лица, надлежног органа или преузимањем података и докумената из других регистара и евиденција садржаних у регистрима и евиденцијама које води Агенција и други надлежни органи, а који су прописани као предмет евидентирања.

Извод о евидентираним подацима

Члан 36.

Регистратор, у року од пет дана од дана пријема захтева, издаје извод да ли је неки податак или документ евидентиран, да ли евиденција садржи неки документ и да ли су одређене чињенице садржане у документима у евиденцији.

Захтев из става 1. овог члана подноси се на прописаном обрасцу, а ако образац није прописан - као поднесак.

Уз захтев из става 1. овог члана се прилаже и доказ о уплати накнаде за издавање извода о евидентираним подацима.

VI. ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА

Објављивање података и докумената

Члан 37.

Подаци и документи који нису предмет регистрације и евидентирања објављују се на захтев овлашћеног лица, надлежног органа или преузимањем података и докумената из других регистара и евиденција садржаних у регистрима и евиденцијама које води Агенција и други надлежни органи, а који су прописани као предмет објављивања.

Регистратор, на изричит захтев подносиоца, у року од пет дана од пријема захтева, издаје потврду да ли је неки податак или документ објављен.

VII. ПОСТУПАК ПО ОСТАЛИМ ЗАХТЕВИМА

Издавање извода, копија и потврда

Члан 38.

На захтев лица, регистратор, најкасније у року од два дана од дана пријема захтева, издаје:

- 1) извод о подацима из регистра;
- 2) копију документа на основу кога је извршена регистрација или евиденција, односно документа који је објављен у складу са овим законом;
- 3) потврду којом се потврђује да ли је неки податак или документ био регистрован, евидентиран, објављен, да ли регистар садржи неки документ, да ли су одређене чињенице садржане у документима из регистра или којом се потврђују правна стања и правне последице регистрације, евиденције, односно објављивања.

Захтев из става 1. овог члана, подноси се на прописаном обрасцу, а ако образац није прописан, подноси се као поднесак.

Уз захтев се прилаже и доказ о уплати накнаде за издавање извода, копија или потврда.

VIII. РЕЗЕРВАЦИЈА НАЗИВА

Покретање поступка

Члан 39.

Резервација назива покреће се подношењем пријаве надлежном регистру са доказом о уплати накнаде за резервацију назива.

Потврда о примљеној пријави за резервацију назива садржи:

- 1) ознаку регистра;
- 2) број под којим је пријава заведена;
- 3) датум и време пријема пријаве;
- 4) назив који се резервише;
- 5) податке о подносиоцу пријаве;
- 6) податке о висини накнаде.

Одлучивање о пријави

Члан 40.

Ако су испуњени услови за резервацију назива, у складу са чланом 14. тачка 8) овог закона, регистратор у року од пет дана од дана подношења пријаве издаје потврду о резервацији назива и резервисани назив уноси у базу података резервисаних назива.

Назив се резервише у корист подносиоца пријаве на рок од 60 дана од дана објаве.

Ако нису испуњени услови за резервацију назива, регистратор у року од пет дана од дана подношења пријаве решењем одбија пријаву за резервацију назива.

Обнова и пренос резервисаног назива

Члан 41.

Пре истека рока на који је назив резервисан, лице у чију је корист назив резервисан, може, уз поновну уплату накнаде за резервацију назива, обновити резервацију назива на накнадни рок од 60 дана.

Резервација назива може се пренети на друго правно или физичко лице до истека рока на који је назив резервисан.

Регистратор потврду о преносу резервисаног назива доставља лицу у чију је корист назив резервисан.

IX. НАКНАДЕ

Обавеза плаћања накнаде

Члан 42.

За поступак регистрације, евидентирања, објављивања, резервације назива, поступке по осталим захтевима, као и за друге услуге које пружа Агенција, подносилац пријаве или захтева плаћа накнаду у складу са прописима којима се уређује положај и надлежност Агенције.

X. ОБРАДА И КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА

Надлежност за прописивање начина и услова обраде и коришћења података

Члан 43.

Начин и услови обраде и коришћења регистрованих и евидентираних података уређују се прописима којима се уређује положај и надлежност Агенције.

XI. САДРЖИНА РЕГИСТАРА И ЕВИДЕНЦИЈА

Надлежност за прописивање садржине регистара и евиденција

Члан 44.

Министри надлежни за спровођење закона којима је прописано вођење регистара, ближе прописују садржину регистара и евиденција, као и документа која се прилажу уз пријаву за регистрацију и евиденцију, ако садржина регистара или евиденција није одређена тим законом или другим прописом.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Кривично дело

Члан 45.

Ко регистру пријави неистинит податак или достави лажни или преиначени документ у намери да се такав податак или документ у поступку регистрације и евиденције употреби као прави, казниће се казном затвора од три месеца до пет година.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Примена прописа на започете поступке

Члан 46.

Поступци регистрације започети до дана почетка примене овог закона, за одговарајуће регистре, окончаће се по прописима по којима су започети.

Ако до почетка примене овог закона, за одговарајуће регистре, правноснажном одлуком суда буде утврђена ништавост регистрације или одлуком министра буде укинута решење регистратора, поступак ће се окончати по овом закону.

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 47.

Подзаконски акти за спровођење овог закона биће донети у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона за одговарајући регистар.

До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана примењиваће се одговарајући подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Престанак важења прописа

Члан 48.

Даном почетка примене овог закона у односу на одговарајући регистар, престају да важе Закон о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04 и 61/05), одредбе чл. 30, 32, 69. и 70. Закона о удружењима („Службени гласник РС”, број 51/09), одредбе чл. 26, 27. и 28. и члана 31. став 1. Закона о задужбинама и фондацијама („Службени гласник РС”, број 88/10), одредбе чл. 64, 65, 66. и 67. и члана 86. став 3. Закона о спорту („Службени гласник РС”, број 24/11), одредбе чл. 65а до 65ђ Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар („Службени гласник РС” бр. 57/03, 61/05 и 64/06 - исправка), одредбе чл. 51а до 51ђ Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС”, бр. 55/03, 61/05 и 31/11) и Уредба о регистрацији представништава страних правних лица у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре („Службени гласник РС”, број 114/05).

Ступање на снагу и почетак примене

Члан 49.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а почиње да се примењује 1. фебруара 2012. године за Регистар привредних субјеката, Регистар туризма, Регистар јавних гласила, Регистар стечајних маса, Регистар судских забрана и Регистар спортских удружења, друштава и савеза у области спорта, 1. јануара 2013. године за Регистар комора, 1. маја 2013. године за Регистар заложног права на покретним стварима и правима, Регистар удружења и Регистар страних удружења, 1. септембра 2013. године за Регистар задужбина и фондација и Регистар представништава страних задужбина и фондација, 1. октобра 2013. године за Регистар финансијског лизинга и 1. јануара 2014.

године за Регистар финансијских извештаја и података о бонитету правних лица и предузетника.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 6. и члану 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, на основу којих Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, а Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Република Србија је 2005. године отпочела са спровођењем реформе у области регистрације привредних субјеката, како би олакшала отварање и затварање предузећа, смањила административне препреке за обављање пословања, припремила амбијент за већа страна улагања и створила услове за отварање већег броја нових радних места. Том приликом основана је Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) која је преузела спровођење реформе у области регистрације привредних субјеката.

Законом о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04,61/05, 111/09) регулисани су услови, предмет и поступак регистрације у Регистар привредних субјеката, као и начин вођења Регистра привредних субјеката.

Оснивањем Агенције и доношењем закона о регистрацији привредних субјеката унапређен је поступак регистрације привредних субјеката.

Иако је оснивањем Агенције за привредне регистре, доношењем Закона о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04,61/05, 111/09) унапређен поступак регистрације привредних субјеката, петогодишња пракса у примени указала је на постојање извесних проблема у примени његових појединих одредби, дошло је до увођења нових регистара којих тренутно има 15 регистара док их је у тренутку доношења било 3, донет је низ закона којима је предвиђено вођење регистара од стране Агенције, као што је нпр. Закон о финансијском лизингу, Закон о удружењима, Закон о извршењу и обезбеђењу, Закон о стечају, Закон о спорту, Закон о туризму и др. С друге стране донет је нови Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) који ће почети да се примењује 1. фебруара 2012. године, те се стога појавила потреба усклађивања поступка регистрације са новим законом о привредним друштвима.

Треба имати у виду да је потреба за честом изменом закона карактеристична за све земље у транзицији, па самим тим се та потреба јавила и када је реч о нашем правном систему.

Овим законом такође су отклоњене нејасноће које су се појавиле у току петогодишње примене закона, отклоњене су правне празнине и разјашњене поједине одредбе које су за последицу имале разна тумачења.

Кључне карактеристике новог закона су:

- обухваћен је поступак регистрације и евиденције свих правних лица, финансијских извештаја и уговорних обавеза која се региструју /евидентирају у Агенцији,

- прецизирани су појмови регистрације и евиденције у односу на поступке који се воде у Агенцији,

- смањење броја донетих управних аката посебно у случајевима када одлука нема конститутивно дејство,
- искључује се ретроактивно дејство уписа односно регистрације,
- смањују се трошкови поступка регистрације,
- поступак регистрације у свим регистрима уређен је на јединствен начин,
- развијање електронске комуникације и електронских сервиса.

Пре него што се кренуло са израдом новог закона о регистрацији привредних субјеката, детаљно су анализирани ефекти важећег закона као и ефекти који су се појављивали у пракси од почетка примене наведеног закона.

У изради текста закона коришћена су и анализирана упоредно правна решења и искуства земаља у региону и друга међународна искуства као и искуства стручњака у области коју регулише Закон о регистрацији привредних субјеката. Такође је узета у обзир статистика и други расположиви подаци везани за примену важећег закона.

Нови закон о регистрацији представља искључиво процесни закон којим се на јединствен начин регулише поступак регистрације и евидентирања података и докумената у Агенцији за привредне регистре.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Основне одредбе

Чланом 1. регулисан је предмет закона и прописано је да се овим законом уређује поступак регистрације, евидентирања и објављивања података и докумената који су, у складу са посебним законом, предмет регистрације, евиденције и објављивања у регистрима и евиденцијама које води Агенција за привредне регистре, као и друга питања од значаја за регистрацију, евиденцију и објављивање. Важећим законом је регулисан само поступак регистрације, док нови закон предвиђа и поступак евидентирања података и докумената. Разлог за то произилази из чињенице да су поједини закони који су донети након ступања на снагу важећег закона о регистрацији предвидели институт евидентирања података и докумената.

Чланом 2. дефинисани су појмови и њихово значење који се употребљавају у овом закону, како се не би уносила забуна у погледу њиховог значења.

Чланом 3. прописана су начела закона. Начела овог закона су: начело јавности и доступности; начело тачности и претпоставке савесности; начело формалности; начело хронолошког континуитета; начело приоритета.

Начело јавности и доступности је претпоставка за правну сигурност. На овај начин трећим лицима се пружа могућност да им се подаци и документи учине доступним.

Начело тачности и претпоставке савесности такође је претпоставка за правну сигурност имајући у виду да трећа лица која се у правном промету поуздају у податке из регистара не сnose штетне правне последице због нетачних података у регистрима.

Начело формалности потврђује принцип поверења у грађане, односно правна лица која подносе пријаву уз кривичну и материјалну одговорност ових

лица за недостатке у погледу тачности чињеница, веродостојности докумената и поступака у којима су документи донети.

Начело хронолошког континуитета прописује да се подаци и документи региструју према времену њиховог настанка.

Начело приоритета предвиђа да првенству у одлучивању има раније поднета пријава.

Чланом 4. регулисана је сходна примена закона. Прописано је да се на питања која се односе на поступак регистрације и евидентирања, а која овим законом нису посебно уређена сходно се примењује закон којим се уређује општи управни поступак.

Поступак регистрације (чл. 5.-24.)

Чл. 5.- 8. уређено је питање покретања поступка регистрације. Прописано је да се поступак покреће подношењем пријаве на прописаном обрасцу или ако образац није прописан у форми поднеска.

За разлику од важећег закона који прописује документацију потребну за регистрацију, нови закон се бави искључиво процесним питањима поступка регистрације.

Документа потребна за регистрацију биће прописана подзаконским актима. Разлог за то произилази из чињенице да Агенција води велики број регистара и да се очекује преузимање нових регистара, те би прописивање докумената за регистрацију пренормирало овај закон и свака евентуална измена докумената потребних за регистрацију или увођење нових, захтевало би измену закона.

Такође прописано је да се поступак регистрације може покренути по службеној дужности ако је таква регистрација предвиђена законом или када је то у јавном интересу.

Чл. 9.-10. уређен је начин и рок за подношење пријаве. Пријава се подноси непосредно или поштом Агенцији с тим да се време и датум подношења пријаве цени према времену пријема пријаве у Агенцију. С обзиром да је рок за одлучивање о пријави 5 дана од дана пријема пријаве у Агенцији, то би другачије прописивање времена и датума пријема пријаве узроковало да се у пракси не може испоштовати наведени рок за одлучивање.

Изузетак од овог правила постоји код финансијских извештаја који се због своје природе подносе препорученом поштанском пошиљком у ком случају се пријава сматра поднетом даном предаје пошти.

Предлог закона прописује да се пријава подноси у року од 15 дана од дана настанка податка или документа који су предмет регистрације, односно промене регистрованог податка или документа, ако законом није одређен други рок.

Чланом 11. регулише се подношење електронске пријаве. Овим чланом закон се усаглашава са европском директивом 2009/101/ ЕЗ којом је прописано да су државе чланице дужне да друштвима као и трећим лицима обезбеде могућност да податке које су они у обавези да обелодане доставе електронским путем. Важећим законом постојала је могућност да се пријава поднесе електронским путем с тим да је подносилац пријаве био обавезан да документацију у папирном облику достави најкасније у року од 5 дана од дана подношења пријаве електронским путем.

Чланом 12. уређује се питање издавања, садржине потврде и објављивања података из потврде о примљеној пријаве.

Чланом 13. прописује се измена и одустанак од пријаве. На овај начин се подносиоцу пријаве даје могућност да измени или да одустане од пријаве до доношења одлуке регистратора о пријави.

Чланом 14. прописано је поступање регистратора по пријави, односно услови за регистрацију. Предлог закона таксативно набраја услове које регистратор проверава а који морају бити испуњени како би се извршила регистрација.

Члан 15. регулише се рок за одлучивање о пријави. Предлог закона прописује да Регистратор одлучује о пријави у року од 5 дана од дана пријема пријаве решењем или закључком. Изузетак постоји код финансијских извештаја где је рок за 60 дана од пријема пријаве за регистрацију финансијског извештаја.

Чланом 16. регулисано је усвајање пријаве, па је прописано да регистратор доноси решење о усвајању пријаве ако су испуњени услови за регистрацију, без учешћа подносиоца пријаве у поступку.

Чланом 17. регулисано је питање одбацивања пријаве. Прописано је да ако регистратор утврди да нису испуњени услови за регистрацију из члана 14. став 1. тач.1), 3) и 4), овог закона, он доноси решење којим одбацује пријаву.

Ако нису испуњени услови за регистрацију из члана 14. став 1. тач. 2), 5)-10) овог закона, регистратор доноси решење којим одбацује пријаву, утврђује који услови за регистрацију нису испуњени.

Подносилац пријаве може задржати право приоритета ако у року од 30 дана од дана објављивања решења о одбацивању пријаве, поднесе регистрациону пријаву за регистрацију података о чијој регистрацији је одлучено тим решењем и плати половину од износа прописане накнаде за регистрацију која је предмет пријаве.

Чланом 18. прописана је могућност делимичног усвајања пријаве ако се пријавом захтева регистрација више података или докумената. Подаци или документи за које су испуњени услови за регистрацију региструју се, а о осталим подацима или документима одлучује се решењем о одбацивању пријаве.

Чланом 19. предвиђено је позитивно одлучивање о пријави у случају пропуштања рока за одлучивање. На овај начин штите се интереси странака и спречава се одуговлачење поступка регистрације. Наиме, предвиђено је ћутање администрације, па је прописано да ако регистратор не одлучи о пријави у предвиђеном року, сматраће се да је пријава усвојена, о чему регистратор доноси решење и тражену регистрацију, без одлагања, спроводи у регистар.

Чланом 20. прописан је прекид и одлагање поступка. Предлогом закона прописан је прекид или одлагање поступка доношења одлуке о пријави с обзиром да су посебним законима предвиђени случајеви у којима је регистратор у обавези да прекине, односно одложи поступак регистрације.

Чланом 21. прописано је да повраћај у претходно стање у поступку регистрације није дозвољен, имајући у виду специфичност поступка.

Чланом 22. регулисано је објављивање и дејство регистрације. Предлог закона прописује да се истовремено са доношењем, одлуке регистратора, регистровани подаци и документи објављују, као и да регистрација производи

правно дејство за убудуће, према подносиоцу пријаве даном објављивања, а према трећим лицима наредног дана од дана објављивања.

Имајући у виду специфичност поступка регистрације, а нарочито узевши у обзир да је важећим Законом о регистрацији предвиђено дејство регистрације сматрамо да ову добру праксу која је и у складу са европским директивама, треба задржати и примењивати подједнако на све податке који се региструју у Агенцији.

Чланом 23. прописана је исправка грешке. Предлог закона даје могућност регистратору да уочене грешке у писању или рачунању или друге очигледне грешке, исправи.

Чланом 24. регулисано је достављање одлука регистратора. Имајући у виду велики број поступака који се воде у Агенцији, закон прописује да се одлуке достављају искључиво на захтев подносиоца пријава, чиме се смањују трошкови поступка. Наиме, све одлуке регистратора су доступне јавности на тај начин што се исте објављују на сајту Агенције, те стога странка у сваком моменту може да се упозна са одлуком о поднетом захтеву.

Правна средства (чл. 25.-32.)

Чл. 25. - 29. регулисана је жалба у поступку регистрације. Предлог закона даје подносиоцу пријаве право на жалбу против решења и закључка регистратора и прописује да се иста подноси надлежном министру преко Агенције у року од 30 дана од дана објављивања решења или закључка. О поднетој жалби сачињава се потврда чија се садржина објављује на сајту Агенције.

Када је реч о одлучивању регистратора о жалби, ако оцени да је жалба неблаговремена, недопуштена или изјављену од неовлашћеног лица, доноси решење којим жалбу одбацује. С друге стране ако регистратор оцени да је жалба основана измениће побијану одлуку или ставити ван снаге решење о одбацивању пријаве и донети решење о усвајању пријаве. У осталим случајевима регистратор жалбу доставља надлежном министру у року од 5 дана од дана пријема жалбе.

Новину у Предлогу закона представља рок за одлучивање министра о истој. Наиме, министар о жалби одлучује у року од 30 дана од дана пријема жалбе у министарству, за разлику од важећег закона где тај рок тече од дана пријема жалбе у Агенцији. Ово решење настало је као последица досадашње праксе која је показала да министар заправо нема рок за одлучивање од 30 дана, јер у наведени рок улази и време у коме Агенција жалбу прослеђује надлежном министарству.

Чланом 30. прописано је брисање регистрације по службеној дужности. Наиме, прописано је да регистратор по службеној дужности може укинути своју одлуку и брисати последње регистровани податак и документ из регистра, по сазнању да је он регистрован, а да у моменту регистрације нису били испуњени услови за регистрацију и то најкасније 6 месеци од наредног дана од дана објављивања регистрованог податка или документа.

Чланом 31. регулисана су правна средства прописана законом којим се уређује општи управни поступак и дејство одлука. Предлог закона прописује право на правна средства прописана законом којим се уређује општи управни поступак с тим да одлуке донете у поступку по правним средствима производе дејство само за убудуће. Дејство ових одлука за убудуће правда се чињеницом да су трећа лица упозната са регистрованим подацима почев од наредног дана од дана објављивања регистрације, а што је предвиђено и важећим законом.

Чланом 32. прописано је да је одлука министра коначна и против ње се може покренути управни спор, чиме се повећава правна сигурност, а странци даје могућност да оствари своје уставом загарантовано право.

Такође је прописано да против правноснажне одлуке Управног суда странка и надлежни јавни тужилац могу да поднесу Врховном касационом суду захтев за преиспитивање судске одлуке. Разлог за прописивање ове одредбе произилази из проблема уочених у пракси.

Ништавост регистрације оснивања привредног друштва и предузетника (чл. 33. – 34.)

Чланом 33. регулисано је питање ништавости регистрације оснивања привредних друштава. Прописани су случајеви у којима лице које има правни интерес може да захтева тужбом утврђење да је регистрација оснивања привредног друштва ништава. Тужба се подноси надлежном суду у року од 30 дана од дана сазнања тужиоца за разлоге ништавости, а најкасније у року од годину дана од дана регистрације.

Како би трећа лица била упозната са овом чињеницом, по пријави тужиоца, уз коју се доставља доказ о покретању поступка за утврђивање ништавости регистрације, регистратор без одлагања региструје забележбу постојања спора за утврђење ништавости регистрације.

Ако је правноснажном одлуком суда утврђена ништавост регистрације оснивања привредног друштва, регистратор региструје забележбу ништавости регистрације оснивања и покреће поступак принудне ликвидације тог друштва.

Чланом 34. регулисано је питање ништавости регистрације оснивања предузетника. Када је реч о предузетницима прописано је да ако је правноснажном одлуком суда утврђена ништавост регистрације оснивања предузетника, регистратор региструје забележбу ништавости регистрације оснивања предузетника и брише предузетника из регистра.

Евиденција података и докумената (чл. 35. и 36.)

Чланом 35. регулисано је покретање поступка евидентирања. Имајући у виду чињеницу да су поједини закони који су донети након ступања на снагу важећег закона о регистрацији предвидели институт евидентирања података и докумената, законом је регулисан поступак евидентирања. Из тог разлога прописано је да се подаци и документи евидентирају на захтев овлашћеног лица, надлежног органа или преузимањем података и докумената из других регистара и евиденција садржаних у регистрима и евиденцијама које води Агенција и други надлежни органи, а који су прописани као предмет евидентирања.

Чланом 36. Предлога закона регулисано је питање издавања извода о евидентираним подацима. Прописано је да на захтев лица, регистратор издаје, најкасније у року од пет дана од дана пријема захтева: извод да ли је податак или документ евидентиран, да ли евиденција садржи неки документ и да ли су одређене чињенице садржане у документима у евиденцији.

Објављивање података и докумената (члан 37.)

Чланом 37. прописано је да се подаци и документи који нису предмет регистрације и евидентирања објављују на захтев овлашћеног лица, надлежног органа или преузимањем података и докумената из других регистара и евиденција садржаних у регистрима и евиденцијама које води Агенција и други надлежни органи, а који су прописани као предмет објављивања. Регистратор,

на изричит захтев подносиоца, у року од пет дана од пријема захтева, издаје потврду да ли је неки податак или документ објављен.

Поступак по осталим захтевима (члан 38.)

Чланом 38. регулисано је издавање извода, копија и потврда.

Резервација назива (чл. 39. – 41.)

Чланом 39. и 41. уређено је питање резервације назива. Предлог закона даје могућност резервације назива. Наиме, ако су испуњени услови за резервацију назива, регистратор у року од пет дана од дана подношења пријаве, издаје потврду о резервацији назива и резервисани назив уноси у базу података резервисаних назива. Ово право траје 60 дана од дана објаве, с тим што се исто може обновити на додатни рок од још 60 дана.

Накнада за вођење поступка регистрације (Члан 42.)

Чланом 42. уређено је питање накнаде за вођење поступка регистрације. Прописано је да подносилац пријаве плаћа прописану накнаду за поступак регистрације, евидентирања, објављивања, резервације назива, поступке по осталим захтевима, као и као и за друге услуге које пружа Агенција у поступку вођења регистара у складу са прописима којима се уређује положај и надлежност Агенције.

Коришћење и обрада података (Члан 43.)

Чланом 43. прописано је да се начин и услови коришћења и обраде регистрованих и евидентираних података уређује прописима којима се уређује положај и надлежност Агенције.

Садржина регистара и евиденција (Члан 44.)

Чланом 44. уређено је питање садржине регистара и евиденција. За разлику од важећег закона који прописује документацију потребну за регистрацију, нови закон се бави искључиво процесним питањима поступка регистрације. Из тог разлога је предвиђено да се документа потребна за регистрацију пропишу подзаконским актима. Разлог за то произилази из чињенице да Агенција води велики број регистара и да се очекује преузимање нових регистара, те би прописивање докумената за регистрацију пренормирало овај закон и свака евентуална измена докумената потребних за регистрацију или увођење нових, захтевало би измену закона. Имајући у виду наведено, прописано је да министри надлежни за спровођење закона којима је прописано вођење регистара, ближе прописују садржину регистара и евиденција, као и документа која се прилажу уз пријаву за регистрацију и евиденцију, ако садржина регистара или евиденција није одређена тим законом или другим прописом.

Казнене одредбе (Члан 45.)

Чланом 45. прописује кривично дело у случају пријаве неистинитих података или доставе лажни или преиначени докумената, у намери да се такав податак или документ у поступку регистрације и евиденције употреби као прави.

Прелазне и завршне одредбе (чл. 46. - 49.)

Чл. 46. 48. Регулисане су прелазне и завршне одредбе.

Чланом 46. регулисано је питање примене закона на започете поступке. Прописано је да поступци регистрације започети до дана почетка примене овог закона, за одговарајуће регистре, окончаће се по прописима по којима су започети. Ако до почетка примене овог закона, за одговарајуће регистре, правоснажном одлуком суда буде утврђена ништавост регистрације или

одлуком министра буде укинато решење регистратора, поступак ће се окончати по овом закону.

Чланом 47. прописан је рок за доношење подзаконских аката. Подзаконски акти за спровођење овог закона за регистрацију у одговарајући регистар, биће донети у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. До доношења подзаконских аката примењиваће се одговарајући подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Чланом 48. регулисан је престанак важења прописа.

Чланом 49. регулисано је питање ступања на снагу и почетка примене. Имајући у виду велики број регистара и њихову специфичност закон посебно прописује почетак примене за сваки од њих.

IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона финансијска средства обезбеђена су по динамици утврђеној Закључком Владе 05 Број: 023-3680/2011-001 од 14. јула 2011. године.

Успостављање и почетак рада нових регистара из члана 2. овог закона спроводе се са бројем извршилаца предвиђеним кадровским планом као саставним делом програма рада и из прихода које Агенција остварује у складу са законом и финансијским планом.

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 52/10 и 13/11), због потребе усаглашавања закона којим се уређује поступак регистрације привредних субјеката са Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) који је ступио на снагу а који ће почети да се примењује 1. фебруара 2012. године. Да би се обезбедила несметана примена Закона о привредним друштвима неопходно је да се закон којим се уређује поступак и начин регистрације у Агенцији за привредне регистре донесе у што краћем року, односно по хитном поступку. Истовремено указујемо да је потреба за доношењем закона по хитном условљена и чињеницом да су у међувремену донети и други посебни закони који садрже одредбе о обавези регистрације субјеката у областима које се уређују тим законима (медији, удружења и др.), па је поступак регистрације у том смислу било неопходно одобрити и новим субјектима чија се регистрација спроводи у Агенцији за привредне регистре.

VI АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Република Србија је 2005. године отпочела са спровођењем реформе у области регистрације. Наиме, Законом о Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 55/01, 61/05 и 11/09) основана је Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) која је преузела спровођење реформе у области регистрације привредних субјеката, како би олакшала отварање и затварање предузећа, смањила административне препреке за обављање пословања, како би се припремио амбијент за већа страна улагања и створили услови за отварање већег броја нових радних места.

Законом о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 61/05 и 111/09) регулисани су услови, предмет и поступак

регистрације у Регистар привредних субјеката, као и начин вођења Регистра привредних субјеката.

Оснивањем Агенције прешло се са регистрације у судском поступку на административни поступак регистрације, са циљем убрзања поступка и постизања веће ефикасности кроз постојање јединственог, електронског система регистровања података, који су од значаја за привредне субјекте и који су неопходни у свакодневном правном и пословном промету.

Преласком на централизован систем регистрације добијена је јединствена, централизована, електронска база података о привредним субјектима у Републици Србији, која садржи све податке који су према закону, а у складу са директивама ЕУ предмет регистрације, а која је путем Интернета доступна свим заинтересованим лицима, без потребе да доказују свој правни интерес, на брз и једноставан начин.

Приликом оснивања Агенције, Агенција је била надлежна за вођење регистара привредних субјеката, заложног права и уговора о лизингу, односно том приликом бројала је три регистра.

Иако је оснивањем Агенције и доношењем Закона о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 61/05 и 111/09) унапређен поступак регистрације привредних субјеката, петогодишња пракса у примени указала је на постојање извесних проблема у примени његових појединих одредби. Уједно имајући у виду да је Србија земља у транзицији дошло је до измене законске регулативе која је утицала на потребу за изменом прописа који регулишу поступак регистрације.

Изменом бројних прописа, као и доношењем нових знатно је унапређен поступак регистрације, уведени су бројни регистри које води Агенција, тако да Агенција сада броји 15 регистара.

Такође треба указати на то да је донет нови Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) који ће почети да се примењује 1. фебруара 2012. године, те се стога појавила потреба усклађивања овог закона са новим Законом о привредним друштвима, имајући у виду њихову повезаност.

Подаци о Регистрима које води Агенција за привредне регистре су следећи

Привредна друштва	105748
Предузетници	221489
Финансијски извештаји и бонитет	195000
Финансијски лизинг	48728
Заложно право	90158
Јавна гласила	1067
Удружења	15510
Страна удружења	51
Туризам	991
Стечајне масе	11500
Мере и подстицаји регионалног развоја	
Коморе	100
Фондације, задужбине и представништва страних фондација и задужбина	1050
Спортска удружења, друштва и савези	26250
Судске забране	15750

Преглед почетка примене регистара

Привредна друштва	04. 01.2005.
Предузетници	01. 01. 2006.
Финансијски извештаји и бонитет	01. 01.2010.
Финасијски лизинг	04. 01.2005.
Заложно право	15. 08.2005.
Јавна гласила	14. 10. 2009.
Удружења	21.10.2009.
Страна удружења	21.09.2009.
Туризам	01.01.2010.
Стечајне масе	23.01.2010.
Мере и подстицаји регионалног развоја	01. 01.2011.
Коморе	01. 01 2013.
Фондације, задужбине и представништва страних фондација и задужбина	01.03.2011
Спортска удружења, друштва и савези	23. 09. 2011.
Судске забране	17. 09. 2011.

Напомена: Код спортских удружења још увек траје пререгистрација, а очекује се око 15.000 спортских удружења до марта следеће године.

Агенција је у 2010. години имала 710.000 процедура што отприлике указује да се сваки корисник услуга односно субјект регистрације у просеку по један пут у току године обратио регистру за одређени упис, промену или брисање.

Као што је већ наведено треба имати у виду да је потреба за честом изменом закона карактеристична за све земље у транзицији, па самим тим се та потреба јавила и када је реч о нашем правном систему.

Пре него што се кренуло са израдом новог закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, детаљно су анализирани ефекти важећег закона као и ефекти који су се појављивали у пракси од почетка његове примене.

У изради текста закона коришћена су и анализирана упоредно правна решења и искуства земаља у региону и друга међународна искуства као и искуства стручњака у области коју регулише Закон регистрацији привредних субјеката. Такође је узета у обзир статистика и други расположиви подаци везани за примену важећег закона.

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Као што је у уводном делу Анализе ефеката прописа наведено проблеми које закон треба да реши огледају се у потреби отклоњања нејасноћа које су се појавиле у току петогодишње примене закона, попуњавање правних празнин, као и разјашњене појединих одредбе које су за последицу имале разна тумачења.

Са друге стране потреба за регулисањем јединственог регистра који ће обухватити све новонастале регистре, уведене посебним прописима у последњих пет година од дана доношења постојећег Закона о регистрацији привредних субјеката.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Циљеви који се доношењем закона постижу јесу убрзање поступка регистрације и постизања веће ефикасности кроз постојање јединственог, електронског система регистровања података, који су од значаја за привредне субјекте и који су неопходни у свакодневном правном и пословном промету.

Један од циљева који се законом постижу јесте и могућност електронског достављања података Агенцији чиме се знатно смањују трошкови и време субјеката регистрације. На овај начин закон је усклађен и са директивом 2009/101/ ЕЗ којом је прописано да су државе чланице дужне да друштвима као и трећим лицима обезбеде могућност да податке које су они у обавези да обелодане доставе електронским путем. Важећим законом постојала је могућност да се пријава поднесе електронским путем с тим да је подносилац пријаве био обавезан да документацију у папирном облику достави најкасније у року од 5 дана од дана подношења пријаве електронским путем.

Кључне карактеристике новог закона су:

- обухваћен је поступак регистрације и евиденције свих правних лица, финансијских извештаја и уговорних обавеза која се региструју /евидентирају у Агенцији;
- прецизирани су појмови регистрације и евиденције у односу на поступке који се воде у Агенцији;
- смањење броја донетих управних аката посебно у случајевима када одлука нема конститутивно дејство;
- искључује се ретроактивно дејство уписа односно регистрације;
- смањују се трошкови поступка регистрације;
- поступак регистрације у свим регистрима уређен је на јединствен начин;
- развијање електронске комуникације и електронских сервиса;
- евидентирања података и докумената.

3. Друге могућности за решавање проблема

У току анализе разматрано је неколико релевантних могућности:

1) status quo - не мењање важећег Закона о регистрацији привредних субјеката. Ова опција није била могућа из разлога што би у том случају бројна питања остала нерегулисана што би довело до велике правне несигурности, разних тумачења и неуједначене праксе.

2) доношење Закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за привредне регистре којим би се извршила корекција дела уочених проблема. Ова опција је разматрана али имајући у виду да су бројне одредбе закона измењене, тј имајући у виду обим промена то би отежало праћење и примену закона у пракси.

3) доношење новог закона. Ово решење показало се као најефикасније јер се на тај начин прецизније регулише поступак регистрације.

Уједно је било потребно и изменити сам назив закона с обзиром да је Законом о регистрацији привредних субјеката регулисан само поступак регистрације, док нови закон предвиђа и поступак евидентирања података и докумената. Разлог за то произилази из чињенице да су поједини закони који су

донети након ступања на снагу важећег закона о регистрацији предвидели институт евидентирања података и докумената.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Доношењем овог закона о поступку регистрације у Агенцији решени су проблема који су се појавили у пракси, регулисана су нова питања која су се појавила доношењем нових закона и увођењем нових регистара.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

По својој природи одредбе Предлога закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре имају ефекат на сва привредна друштва као и предузетнике, као и на друга правна лица која основани и послују у складу са посебним законима. Предложена решења имају позитиван утицај на ова лица јер им у знатној мери олакшавају пословање с обзиром да се на овај начин добија јединствена, централизована, електронска база података о привредним субјектима у Републици Србији, која садржи све податке који су према закону, а у складу са директивама ЕУ предмет регистрације, а која је путем Интернета доступна свим заинтересованим лицима, без потребе да доказују свој правни интерес, и то на брз и једноставан начин.

Предложена решења такође имају утицај и на трећа лица с обзиром да им се омогућава увид у пословање регистрованих субјеката, на који начин им се пружа одређена заштита.

6. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Применом Метода стандардног трошка извршена је детаљна процена уштеда које се очекују усвајањем новог закона. На основу података о фреквенцији за најчешће регистрације и промене, на основу прикупљених података од привредних субјеката о потребном времену да се изврши регистрација, добијене су уштеде за поменуте поступке.

На основу процена о учешћу трећих лица у поступку регистрације, као и претпоставки о броју лица који ће прећи на електронску комуникацију са Агенцијом и података о цени изгубљеног сата рада у обављању поступака у вези са регистрацијом процењено је да ће се применом закона смањити трошкови пословања или његовог отпочињања привредним субјектима, у износу од 105,6 милиона динара, односно приближно милион евра на годишњем нивоу.

Неки од примера значајних уштеда:

- привремени престанак обављања делатности 15 милиона динара;
- забележбе код друштва с ограниченом одговорношћу постићи ће се уштеде од 4, 5 милиона динара.
- промене назива и седишта предузетника 4, 5 милиона динара;
- промена делатности код друштва с ограниченом одговорношћу 9,3 милиона динара.
- код промене седишта друштва с ограниченом одговорношћу 1,6 милиона динара.

7. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Овим законом се стимулише појава нових привредних субјеката на тржишту обзиром да се олакшава поступак оснивања привредних субјеката и регистрације података оних субјеката чији се регистри налазе у Агенцији.

8. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове

Одбор за привреду и финансије Владе је на 146. седници одржаној дана 12. јула 2011. године, на основу члана 41. став 1. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 20/11 и 37/11), на предлог Министарства економије и регионалног развоја одредио Програм јавне расправе о Предлогу закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре.

У складу са одређеним програмом јавне расправе, Министарство економије и регионалног развоја је у поступку припреме овог закона о и то у периоду од 15. јула 2011. године. до 15. августа 2011. године, спровело јавну расправу. Нацрт закона је у том периоду био објављен на сајту Агенције за привредне регистре и на сајту Министарства економије и регионалног развоја а све заинтересоване стране могле су да достављају своје предлоге и коментаре електронским путем. Том приликом прикупљени су коментари привредних субјеката а са појединим субјектима организовани су састанци у Агенцији за привредне регистре како би се размотрила одређена питања и пронашла најефикаснија решења.